

D. D.

16

THESES MISCELLANÆ,

QUAS,

*Suffragante Ampliss. Facult. Philos. in Reg. Acad.
Aboënsi,*

PRÆSIDE

D_{N.} PETRO KALM,

Oecon. PROF. Reg. & Ord. Reg. Acad. Scient. Holm.
nec non Societ. Lit. Ups. MEMBRO,

PRO GRADU

Publico examini modeste submittit

JOHANNES NUMMELIN, A. Fil.

Austro-Finlandus.

In Audit. Maj. d. XXI. Julii A. MDCCCLXVI.

Horis Pomeridianis.

ABOÆ Impressit Joh. CHRIST. FRENCKELL.

THESIS I.

Oeconomiam & laborem non nocere pietati, sed magis ei amicam esse, ideoque effatum illud LUTHERI *Ora & labora,* symbolum cujuscunque oeconomi esse debere, autumamus.

TH. II.

Laborem multum medicinæ homini adferre, juxta illud Siracid. XXXI, 27 in omnibus tuis negotiis esto strenuus, & tibi nullus morbus accidet, nemo rem æqua lance pensitans negabit.

TH. III.

Studioſis Academias frequentantibus, multum incumbendum esse Scientiæ Physicæ, non ſolum ob ejus ſvavitatem, verum etiam neceſſitatem, ut cum aliquando evadant oratores ſacri, ſint potentes nonnullos adverfarios refellendi.

TH. IV.

Luxum non modo eſſe malum morale, verum etiam oeconomicum, nemo fanus negare potest.

TH. V.

Ludos Scenicos quidem habere ſuos defenſores non ignoramus, nos tamen eos magis noxios quam utiles eſſe judicamus.

TH. VI.

Solet mors communiter trifariam dividi, in spiritualem, temporalē & aternam, ſed dari etiam quartam, quæ dici potest Civilis, qua lemo quoque innui Luc. XV: 32 non inconveniens nobis videtur.

TH. VII.

Valde imprudentem illum eſſe in negotiis suis, qui plus fuſcipit, quam perficere valet, ideoque effatum Salvatoris Luc. XIV: 28 ei obſervandum eſſe existimamus.

TH. VIII.

Quamvis ſal ſit utiliſſimum omnium mineralium præcipuumque condimentum, & debito modo adhibitum multum conduceat ad fertilitatem terræ, attramen fl infatuetur nullius utilitatis eſſe, nec ad sterquilinum, patet ex Luc. XIV: 34, 35.

TH. IX.

Providentia divina omnino veneranda eft in eo, quod graminum fertilitas etiam ſit eo major in hisce septentrionalibus quam

meridionalibus orbis provinciis, quo magis ad sustentanda nostra animalia tempore hiemali necessaria sunt.

TH. X.

Lectionem librorum, qui Romanenses dicuntur, fictas narrationes continentium, restringendam omnino esse ad eos, qui bona a malis secernere queant, existimamus, ne varia vitia manifeste se exferant.

TH. XI.

Jurisprudentiam civilem Theologo apprime necessariam esse pro certo habemus.

TH. XII.

Ex votorum pluralitate non semper veritatem justitiamque die judicandam esse, nobis persuassimum est.

TH. XIII.

Nosse DEum & nosse se ipsum summa est sapientia, ambitiosum autem hoc non facere existimamus; quantum etiam ejusmodi ambitiosus & turgidus sui amor excolendis ingenii noceat, ab effectibus exinde emanare solitis judicatu facile est.

TH. XIV.

Ne quid insipide agamus circa omne negotium suscipiendum, haecce quæstio instituenda est: *Cui Bono?* unde patet œconomi cuiuscunque finem esse debere ut dives sit,

TH. XV.

Nostram vitam non bene posse iis solum sustentari, quæ a Sir. XXIX: 26 & XXXIX: 31 enumerantur, verum etiam requiri pecunias, quæ omnium utilissimæ sunt, existimamus.

TH. XVI.

Tempus ordeque œconomico circa quamcunque actionem est observandus, alias littus arare videtur.

TH. XVII.

Inertia multorum parentum nostri ævi, in educandis liberis proh dolor! tanta est, ut in illos dictum eujusdam satis quadret, qui se Megarenfis arietem esse male, quam filium fatebatur; hinc non sine causa exclamandum cum Thebano Cynico: *quorsum ruitis homines, qui omne studium in pecuniis collocatis, filiorum vero, quibus eas relinquatis, nullam habetis curam,* sunt etenim ejusmodi Parentes omni erga liberos amore destituti, & parum solliciti de

Chri-

Christianismi salutisque Reipublicæ incremento, quæ in omnibus dependent a bona liberorum educatione & institutione.

TH. XVIII.

In determinato autem vita genere, summus omnium laborum finis esse debet publica salus.

TH. XIX.

Ut laudanda parcimonia, ita vituperanda est tenacitas, quemcum etenim per illam adstruitur, tantum per hanc destruitur œconomia, quod annuente Auctore Prov. XI: 24, adserimus.

TH. XX.

Male collocata est illa œconomia, ubi plus consumitur quam adquiritur.

TH. XXI.

Decet utique quemlibet œconomum, omne quod vel dat vel accipit, in codicem referre, adserente Sirac. XLII: 7. modo omnis diffidentia providentiae Divinae absit.

TH. XXII.

Quamvis non negandum Architecturam partem œconomie necessariam esse, Agricultoræ tamen postponendam, verissimumque esse illud CATONIS: *Patrem familias edificare diu cogitare oportet, agrum conserere cogitare non oportet, sed facere oportet, ducimus.*

TH. XXII.

Jacturam rei familiari etiam adferre arbitramur servientium multitudinem, nullius fere utilitatis gratia, sed ob vanam solum gloriam sustentatam; unde sapissime hoc patescit: *quod edificare domos & corpora pascere multa, ad paupertatem proximus fit aditus.*

TH. XXIV.

Simplicitati singuae Græcæ illorum sententiam contrariari, qui per vocem καυηλον Matth. XIX: 24. Marc. X: 25. Luc. XVIII: 25 volunt intelligi funem nauicum crassiorem, indubie affirmamus.

TH. XXV.

Cibi utilitas non de palato sed ex eo, quomodo convenit corpori nostro, judicanda est.

TH. XXVI.

Iridem existisse ante diluvium Salva Sacra Scriptura adseri potest.

